RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

LAUSUNTO

1896897

Pvm/Datum/Date
2.6.2025

Dnro/Dnr/DNo
3129/00.00.01.00.02/2025

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunnan pyyntö asiantuntijan kuulemisesta ja asiantuntijalausunnon toimittamisesta asiassa E 42/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission asetusehdotus muutoksiksi yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) asetuksiin (EU) 2021/2115 ja (EU) 2021/2116 (YMP:n yksinkertaistaminen)

Ruokaviraston_asiantuntijalausunto_asiassa_E 42/2025 vp

Ruokavirasto on vastaanottanut eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan pyynnön asiantuntijan kuulemisesta ja kirjallisen asiantuntijalausunnon antamisesta. Ruokavirasto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa ja toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Komission asetusehdotuksen muutokset koskevat ehdollisuutta, suorien tukien ja maaseudun kehittämisen interventiotyyppejä ja sektoriohjelmia sekä vuotuisia tuloksellisuuskertomuksia sekä muutoksia asetukseen (EU) 2021/2116 koskien tiedon ja yhteentoimivuuden hallintamallia, maksujen keskeyttämistä, vuotuista tarkastus- ja hyväksymismenettelyä sekä tarkastuksia ja seuraamuksia.

CAP-tukia toimeenpanevan Ruokaviraston ja viljelijän tukiehtovelvoitteiden kannalta on yksinkertaistamisen ja hallinnollisen taakan vähentämisen tavoittelemiseksi ehdotus toki tervetullut, mutta ehdotus tuntuu lupaavan enemmän kuin mitä sen vaikutukset käytännössä tulevat olemaan.

Ruokaviraston näkemyksen mukaan sen CAP-toimeenpanotehtävät eivät juuri tämän ehdotuksen myötä vähenisi, tai jos joltain osin vähenee, lisääntyisi tehtävät kuitenkin toisaalla. Tuloksellisuusraportin tiedotkin pitää tuottaa kuten ennenkin. Ruokavirasto suhtautuu tässä vaiheessa myös varauksellisesti esimerkiksi uuden datahallinnon viranomaisen perustamiseen CAPin toimeenpanoon, hallinnointiin, seurantaan ja arviointiin kerätyn tiedon jakamiseksi muiden viranomaisten kanssa, tietämättä omaa rooliaan ja tehtävään tarvittavaa resursointia. Ruokavirasto kannattaa kuitenkin datan yhteiskäyttöisyyden edistämistä.

Viljelijöiden hallinnollisen taakan väheneminen tai asioiden yksinkertaistaminen koskee myös useassa ehdotuksen kohdassa lähinnä pientä tiettyä tuensaajajoukkoa, eikä laajalti kaikkia viljelijöitä, eikä välttämättä Suomen viljelijöitä lainkaan. Tästä

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7

esimerkkinä pienten tilojen ehdollisuuden vaatimusten helpotukset 10 ha:n tilakokoon saakka, kun Suomessa keskitilakoko on noin 55 hehtaaria. Samalla voidaan kyseenalaistaa joidenkin ehdotettujen helpotusten kohdalla, onko asia juuri esimerkiksi ympäristö- ja vesistötoimien kannalta tasapuolinen koko tuenhakijajoukkoa ajatellen (esim. ehdollisuuden suojavyöhykevaatimuksen poisto luomutiloilta.) Riskinhallinta- ja kriisitukitoimetkin vaikuttavat ensi lukemalta lähinnä olemassa olevan tuki- ja korvausrahan siirtämiseltä tukityyppikohtaisista tuki- ja korvaustasoista näihin tarkoituksiin.

Paikalla tehtävät valvonnat voidaan rajata vuoden aikana yhteen kertaan, mutta Ruokaviraston on kuitenkin huomioitava tästä aiheutuva riski. Alkuvuonna eläinvalvonnassa olevia tiloja ei voi kuitenkaan sulkea kokonaan pois kesän peltovalvonnoista. Samoin laadunvalvonnat esitetään yhdistettäväksi, mutta vaikutukset tullaan näkemään vasta kun saadaan tarkempi komission ohjeistus.